

ПРОТИВООБЩЕСТВЕНИ ПРОЯВИ И ПРЕСТЪПЛЕНИЯ НА МАЛОЛЕТНИТЕ И НЕПЪЛНОЛЕТНИТЕ ЛИЦА В ОБЛАСТ БЛАГОЕВГРАД ПРЕЗ 2021 ГОДИНА

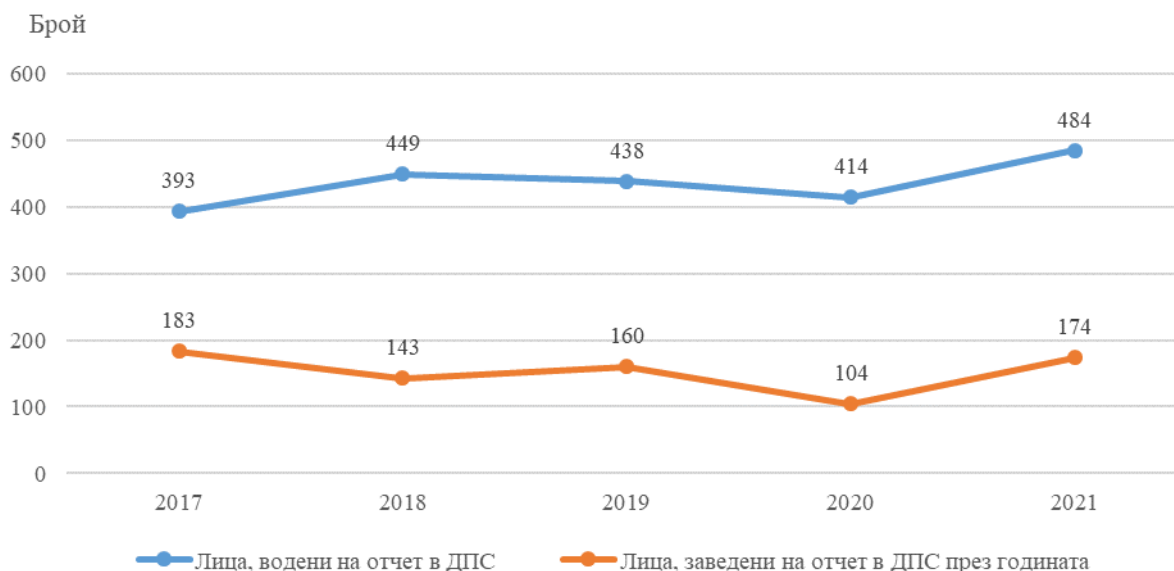
Малолетни и непълнолетни лица, водени, заведени и снети от отчет в детските педагогически стаи (ДПС) за извършени от тях противообществени прояви и престъпления

През 2021 г. на отчет¹ в детските педагогически стаи в област Благоевград са водени 484 малолетни и непълнолетни лица за извършени от тях противообществени прояви и престъпления. В сравнение с 2020 г. броят им нараства със 70, или 16.9%.

Основните характеристики на водените на отчет в ДПС лица са следните:

- непълнолетни (на възраст от 14 до 17 години) - 74.8%;
- малолетни (8 - 13 години) - 25.2%;
- момчета - 421 (87.0%);
- момичета - 63 (13.0%);
- учащи - 427 лица (88.2%);
- в криминогенна среда живеят 117 малолетни и непълнолетни (24.2%).

Фиг. 1. Малолетни и непълнолетни лица, водени и заведени на отчет в ДПС в област Благоевград през периода 2017 - 2021 година

¹ Съгласно чл. 26, ал. 1 от Правилника за детските педагогически стаи малолетните и непълнолетните лица се водят на отчет за срок от 2 години, след което се снемат от отчет, ако през този период не са извършили повторно противоправни деяния.

Броят на заведените на отчет¹ в ДПС в област Благоевград през 2021 г. малолетни и непълнолетни е 174, или 36.0% от всички водени на отчет лица, като 73.0% от тях са непълнолетни.

През 2021 г. снети от отчет в ДПС са 134 лица, или 27.7% от водените на отчет през годината.

- поради поправка на поведението са отпаднали 94 лица (70.2%);
- поради навършване на 18-годишна възраст - 39 лица (29.1%);
- На други основания - 1 лице (0.7%).

Противообществени прояви

За извършени противообществени прояви през 2021 г. през ДПС в област Благоевград са преминали 282 малолетни и непълнолетни. От тях момчетата са 186, или 66.0%, а момичетата - 96 (34.0%). В сравнение с 2020 г. броят на преминалите през ДПС за извършени противообществени прояви нараства със 71 лица (33.6%).

В структурата на противообществените прояви по видове най-голям е дялът на преминалите през ДПС за:

- бягство от дома (от вкъщи), от специализирана институция или от социална услуга от резидентен тип - 48 лица, или 17.0%;
- прояви на насилие и агресия - 29 лица, или 10.3%;
- тормоз - 23 лица, или 8.2%;

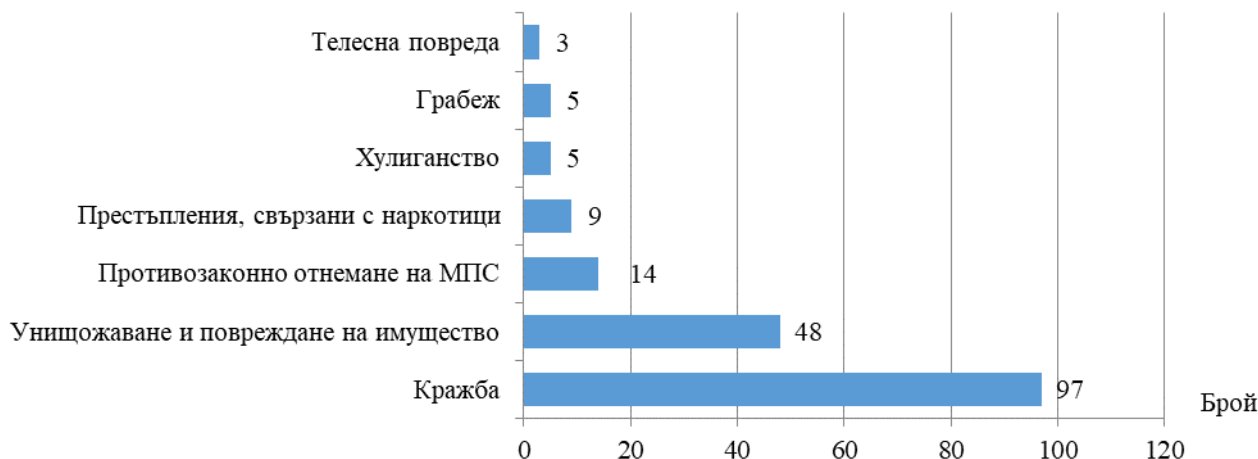
Извършени престъпления

През 2021 г. броят на малолетните и непълнолетните лица, преминали през ДПС за извършени престъпления в област Благоевград, е 199.

Кражбите на имущество са най-разпространените престъпления, извършвани от лицата на възраст 8 - 17 години. Извършители на кражби са 97 лица, или 48.7% от всички малолетни и непълнолетни, преминали през ДПС за извършени престъпления. Най-висок е дялът на извършителите на кражби от магазини или други търговски обекти - 53.6% (52 лица).

¹ Включват се всички малолетни и непълнолетни, които са били новозаведени на отчет в ДПС през календарната година.

Фиг. 2. Малолетни и непълнолетни лица, преминали през ДПС в област Благоевград, по някои видове престъпления през 2021 година

Малолетни и непълнолетни, пострадали от престъпления

През 2021 г. в област Благоевград пострадали от престъпления са 64 деца, от които 16 или 25.0% са момичета. Малолетни са 20 лица (31.2%), а непълнолетни – 44 (68.8%).

Най-голям е броят и съответно относителният дял на малолетните и непълнолетните, пострадали от кражба на имущество - 24 лица (37.5%).

Дейност на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните

През 2021 г. местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните в област Благоевград са образували 183 възпитателни дела. От тях 164 (89.6%) са образувани по предложение на органите на прокуратурата. Броят на **решените дела** през годината е 177.

През 2021 г. местните комисии са наложили 260 **възпитателни мерки** в съответствие с чл. 13, ал. 1 от Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните на 186 лица на възраст от 8 до 17 години за извършените от тях 197 общественоопасни деяния¹.

¹ Общественоопасните деяния включват извършените от лицата противообществени прояви, престъпления и административни нарушения.

Най-често налаганите възпитателни мерки са:

- предупреждение - 145 мерки (55.8%);
- поставяне под възпитателен надзор на обществен възпитател - 48 мерки (18.5%);
- задължаване да участва в консултации, обучения и програми - 29 мерки (11.2%);
- поставяне под възпитателен надзор на родителите или на лицата, които ги заместват за полагане на засилени грижи - 18 мерки (6.9%);

Основните характеристики на малолетните и непълнолетните с наложени възпитателни мерки са следните:

- малолетни са 62 лица (33.3%), а непълнолетни - 124 (66.7%);
- момчетата са 166 (89.2%), а момичетата - 20 (10.8%).

Методологични бележки

Статистическото изследване на противообществените прояви и престъпления на малолетните и непълнолетните осигурява информация на базата на годишни данни за лицата водени, заведени, снети и преминали през детските педагогически стаи, лицата с наложени възпитателни мерки за извършени общоопасни деяния, както и за пострадалите малолетни и непълнолетни от престъпления. Източник на информацията са местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Обект на наблюдението е дейността на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Единици на наблюдение са малолетните и непълнолетните, извършителите на противообществени прояви и престъпления.

Местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните е компетентен орган, който разглежда възпитателни дела, привежда в изпълнение наложените мерки съгласно Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните (ЗБППМН) и осъществява контрол по изпълнението им.

Малолетни лица са лицата на възраст от 8 до 13 навършени години.

Непълнолетни лица са лицата на възраст от 14 до 17 навършени години.

Противообществената проява е деяние, което е общественоопасно и противоправно или противоречи на морала и добрите нрави.

Детските педагогически стаи са специализирани заведения, които участват в превенцията на престъпността и противообществените прояви, извършени от малолетните и непълнолетните.

В броя на водените на отчет в детските педагогически стаи през годината се включват малолетни и непълнолетни, извършили престъпления и/или противообществени прояви; осъдени за престъпления от общ характер; освободени от поправителните домове (ПД), възпитателните училища интернати (ВУИ) и от социално-педагогическите интернати (СПИ). Малолетните и непълнолетните се водят на отчет за срок от 2 години, след което се снемат от отчет, ако през този период не са извършили повторно противоправни деяния. В броя на водените на отчет в ДПС **не се включва** броят на малолетните и непълнолетните, които са **преминали през ДПС**.

В броя на заведените на отчет в ДПС през годината се включват малолетни и непълнолетни, които са новозаведени през отчетната година.

В броя на снетите от отчет в ДПС през годината се включват малолетни и непълнолетни лица, които през отчетната година са отпаднали от отчет, като е посочена причината за снемане от отчет.

В броя на преминалите през ДПС се включват всички малолетни и непълнолетни лица, които са извършили незначителни деяния, за които еднократната намеса на полицейски органи е била достатъчна и няма основания за тяхното завеждане на отчет в ДПС.

Възпитателна мярка е алтернативна на наказанието мярка за възпитателно въздействие спрямо малолетен или непълнолетен, извършил противообществена проява, и непълнолетен, освободен от наказателна отговорност по чл. 61 от Наказателен кодекс и се налага с цел преодоляване на отклоненията в поведението, предотвратяване на бъдещи нарушения и интеграция в обществото.

В броя на малолетните и непълнолетните лица с наложени възпитателни мерки се включват всички малолетни и непълнолетни, извършители на противообществени прояви, престъпления или административни нарушения, спрямо които са наложени възпитателни мерки съгласно ЗБППМН. С оглед на деянието може да се наложи **повече от една** възпитателна мярка с изключение на възпитателните мерки „настаняване в СПИ“ и „настаняване във ВУИ“.

В броя на малолетните и непълнолетните лица, пострадали от престъпления, се включват лицата, пострадали от различни видове престъпления по местоизвършване на деянието, а не по местоживееене на лицата.

Допълнителна информация относно методологията и данните от наблюдението за дейността на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните е публикувана на сайта на НСИ – (<http://www.nsi.bg>). раздел „Правосъдие и престъпност“, както и в Информационна система **ИНФОСТАТ** (<https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.isf7x>)